

PROBLEMATIS
CVIVSDAM GEOMETRICI
PRORSVS SINGVLARIS EVOLVTIO.

Auctore

L. E V L E R O.

I.

Quaeſtioneſ hic geometricaſ ad examen ſum re-
vocaturus quae cum ad genus adhuc nondum
tractatum pertineat eo maiore attentione digna vi-
detur, quod ſolutio quam Analysis ſuppeditat, ita
ſit comparata, vt ex ea vix intelligi queat, vtrum
illi unica ſatisfaciat linea curua an plures ac fortaffe
innumerabiles. Neque vero memini alia huiusmodi
problemata a Geometris eſſe conſiderata quae tali
incertitudini ſint obnoxia, vt inuenta adeo ſolutione
analytica ancipites haereamus, vtrum ad genus de-
terminatarum queaſtioneſ, an indeterminatarum ſint
referreda. Quare non dubito, quin euolutio queaſ-
tioneſ, quam hic ſum instituturus, occaſionem ſit
praebitura fines cognitionis noſtræ analyticæ haud
mediocriter proferendi.

2. Notiſſima autem circuli proprietas, qua
recta angulum a binis tangentibus formatum bifecans
circulum normaliter traiicit, queaſtioneſ hic tri-
ſtandam ſuppeditauit.

Pro-

EVOLVTIO PROBLEM. GEOMETRICI. 141

Proposita scilicet recta positione data AB eiusmodi queritur curua A in M, ut duclia ad eius punctum quocunque M tangente M T rectae illi AB in T occurrente recta TC angulum ATM bisecans eandem curuam in in normaliter traiicit.

Tab. II.
Fig. 2.

Manifestum igitur est huic quaestioni satisfare circulum quemcunque rectam positione datam AB alicubi tangentem; et cum tam locus contactus quam magnitudo circuli arbitrio nostro relinquatur, solutiones quidem innumerabiles inde nascuntur, quae tamen omnes, quoniam eadem specie continentur, unicam quasi solutionem constituere sunt censendae. Ex quo praecipuum huius quaestionis momentum in hoc versatur, num praeter circulos aliae dentur lineae curuae, in quas eadem proprietas competit.

3. Mentem ergo a circulo abstrahentes quaestionem propositam ita aggrediamur, ut analyticè generatim in eas lineas curuas inquiramus, quae proprietate memorata sint praeditae. Methodus autem hoc problema resoluendi ideo haud parum videtur recondita, quod bina puncta M et m, quorum nexus non satis definitur, ad eandem curuam sint referenda, dum pro altero M recta tangens pro altero vero m normalis ad curuam considerari debent quas binas rectas MT et mT ita in recta data AB concurrere necesse est, ut ista mT angulum ATM bifarium fecet. Neque vero haec binorum punctorum M et m relatio est reciproca, vti in plerisque alijs huiusmodi quaestionibus vsu venit, vbi ex

S 3

certa

certa quadam binorum punctorum relatione naturam curuae inuestigari oportet.

4. Quo igitur indolem binorum punctorum m et M ad similitudinem perducamus, ad m quoque tangentem concipiamus m_t rectae datae AB in t occurrentem, ac iam manifestum est relationem inter lineas A_t et t_m eadem aequatione exprimi oportere, ac relationem inter rectas AT et TM , vbi ergo videndum est, quomodo hae binae relationes inter se connectantur. Hunc in finem consideretur angulus Btm , qui vocetur $= \omega$, et ob Tm_t rectum habebimus angulum $ATm = 90^\circ - \omega$, cui cum per conditionem problematis aequalis esse debat angulus MTm , erit angulus $MTB = 2\omega$, vnde solutio eo reuocatur, vt curuae punctum M eodem modo ex angulo 2ω determinetur, quo punctum m ex angulo ω determinatur.

5. Cum igitur posito angulo $Btm = \omega$ sit angulus $BTM = 2\omega$, vocemus rectas tangentes $m_t = t$ et $MT = T$, ac nunc perspicuum est, qualis fuerit functio quantitas t ipsius ω , talem functionem esse debere quantitatem T ipsius 2ω ; haecque est conditio ob legem continuitatis requisita, qua efficitur vt bina puncta m et M ad eandem lineam curuam continuam referantur. Simili vero modo cum etiam recta A_t tanquam functio anguli $Btm = \omega$ spectari possit, necesse est vt recta AT similis omnino sit functio anguli dupli $BTM = 2\omega$. Harum autem rectarum A_t et AT differentia T_t , quia

PROBLEMATIS GEOMETRICI. 143

quia ob triangulum $t m T$ rectangulum esse debet
 $T t = \frac{t}{\cos \omega}$, ex hac ipsa conditione solutio proble-
matis erit deducenda. Ceterum hic notari conueniet
angulum $B t m = \omega$ designare amplitudinem arcus
 $A m$, ita vt arcus $A M$ amplitudo illius sit dupla.

6. Ad quaestionem itaque resoluendam dispi- Tab. II.
ciamus, quomodo per angulum $B t m = \omega$ et tan- Fig. 3.
gentem $t m = t$ interuallum $A t$ in recta positione
data $A B$ determinetur, vbi quidem perinde est vbi
punctum fixum A accipiatur. Ducta igitur curuae
tangente proxima $\mu \tau$, vt sit angulus $B \tau \mu = \omega + d\omega$,
ideoque angulus $t \mu \tau = d\omega$, vnde centro m vel
 μ descripto arculo elementari $t \theta$ radio $\mu \tau$ pro-
ducto in θ occurrente, erit $t \theta = t d\omega$, hincque ob
 $\theta t \tau = 90^\circ - \omega$ sit $t \tau = \frac{t d\omega}{\sin \omega}$, quod est incremen-
tum interualli $A t$ ita vt hinc concludamus $A t = \int_{\sin \omega}^{t d\omega}$.
Qua expressione ad priorem figuram translata, si
pro t scribamus T et loco anguli ω eius duplum
 2ω , lex continuitatis praebet

$$A T = \int_{\sin 2\omega}^{\frac{T d \omega}{\sin 2\omega}} = \int_{\sin \omega \cos \omega}^{\frac{T d \omega}{\sin \omega \cos \omega}},$$

vnde elicitur interuallum

$$T t = \int_{\sin \omega \cos \omega}^{\frac{T d \omega}{\sin \omega \cos \omega}} - \int_{\sin \omega}^{\frac{t d \omega}{\sin \omega}}$$

quantitati $\frac{t}{\cos \omega}$ aequandum.

7. Sumtis ergo differentialibus hanc adipisci-
mur aequationem:

$$\frac{T d \omega}{\sin \omega \cos \omega} - \frac{t d \omega}{\sin \omega} = \frac{d t}{\cos \omega} + \frac{t d \omega \sin \omega}{\cos^2 \omega}$$

quae

quae reducitur ad hanc

$$\frac{T d \omega}{\sin. \omega \cos. \omega} = \frac{d t}{\cos. \omega} + \frac{t d \omega}{\sin. \omega \cos. \omega}$$

indeque ad istam :

$$T \cos. \omega = t + \frac{d t}{d \omega} \sin. \omega \cos. \omega.$$

Quocirca quaestio iam huc est perducta, ut pro eiusmodi functio ipsius ω sit inuestiganda ut si pro T similis functio ipsius ω scribatur, aequationi modo inuentae satisfiat. Quemadmodum autem eiusmodi conditions sint adimplendae, methodus certa adhuc desideratur, imprimis si solutiones generales postulentur. Quamobrem haud inutile erit aequationem inuentam in plurimas alias formas transfundere, ex quibus quae fuerit simplicissima, facillime quoque poterit tractari.

8. Angulum quidem ω perpetuo in calculo conseruari oportet quia per eum quantitates ad bina puncta m et M referenda commodissime definiuntur. Ponamus igitur ipsa interwalla $A t = x$ et $A T = X$, ita ut iam simili modo X talis debeat esse functio ipsius ω , qualis x fuerit ipsius ω . Quia ergo habemus $\int \frac{T d \omega}{\sin. \omega \cos. \omega} = X$ et $\int \frac{t d \omega}{\sin. \omega} = x$, hinc sit $t = \frac{d x \sin. \omega}{d \omega}$ et nunc solutio problematis perducitur ad hanc aequationem :

$$X - x = \frac{d x}{d \omega} \tan. \omega \text{ seu}$$

$$X \cos. \omega = \frac{d x}{d \omega} \sin. \omega + x \cos. \omega.$$

Quod si

Quodsi porro ponamus $x \sin. \omega = y$ similique modo $X \sin. 2\omega = Y$ vt sit $X \cos. \omega = \frac{x}{2 \sin. \omega}$, haec aequatio prodit simplicior :

$$\frac{y}{2 \sin. \omega} = \frac{d y}{d \omega} \text{ seu } Y = \frac{d^2 y}{d \omega^2} \sin. \omega$$

cui aequationi ita satisfieri oportet, vt qualis y fuerit functio ipsius ω , talis Y sit functio ipsius 2ω .

9. Possimus quoque pro punto m ipsam normalem mT in calculum introducere, posita enim $mT = p$, et normali punto M conueniente $= P$, quia est $p = t \tan. \omega$, erit simili modo $P = T \tan. 2\omega$ et ob $t = \frac{p \cos. \omega}{\sin. \omega}$ et $T = \frac{P \cos. 2\omega}{\sin. 2\omega}$ aequatio solutionem continens abit in hanc formam :

$$\int \frac{2 P d \omega \cos. 2\omega}{(\sin. 2\omega)^2} - \int \frac{p d \omega \cos. \omega}{(\sin. \omega)^2} = \frac{p}{\sin. \omega}$$

quae differentiata dat :

$$\frac{2 P d \omega \cos. 2\omega}{(\sin. 2\omega)^2} - \frac{p d \omega \cos. \omega}{(\sin. \omega)^2} = \frac{d p}{\sin. \omega} - \frac{p d \omega \cos. \omega}{(\sin. \omega)^2}$$

$$\text{seu } P d \omega \cos. 2\omega = 2 d p \sin. \omega \cos. \omega^2 = d p \cos. \omega \sin. 2\omega$$

$$\text{ita vt sit } P = \frac{d p}{d \omega} \cos. \omega \tan. 2\omega.$$

10. In computum etiam duci potest ipse arcus Tab. II curuae A_m , qui ponatur $= s$, ita vt relatio inter Fig. 3- hunc arcum $A_m = s$ et amplitudinem eius ω sit definienda. Ex figura autem 2, hoc facilime praestabitur, cum enim posita tangente $mt = t$ sit $\mu \tau = t + dt$ et $m\mu = ds$, ob $t\theta = t d\omega$ hinc que $\tau\theta = t \frac{d \omega \cos. \omega}{\sin. \omega}$ erit $\mu\theta = t + dt + \frac{t d \omega \cos. \omega}{\sin. \omega}$,

quae linea ipsi $\mu t = t + ds$ aequalis statui debet
vnde colligitur :

$$ds = dt + \frac{t d \omega \cos \omega}{\sin \omega} = \frac{d t \sin \omega}{\sin \omega}$$

Tab. II. ideoque $t = \frac{1}{\sin \omega} \int ds \sin \omega$. Quare si simili modo
Fig. 2. ponatur arcus $AM = S$ tangente existente $MT = T$,
habebimus

$$T = \frac{1}{\sin^2 \omega} \int dS \sin \omega = \frac{1}{\sin \omega \cos \omega} \int dS \sin \omega \cos \omega,$$

quos valores in aequatione supra inuenta $T \cos \omega$
 $= t + \frac{d t}{d \omega} \sin \omega \cos \omega$ substitui oportet, ex quo
conficitur

$$\frac{1}{\sin \omega} \int dS \sin \omega \cos \omega = \frac{1}{\sin \omega} \int ds \sin \omega + \frac{ds}{d \omega} \sin \omega \cos \omega - \frac{\cos \omega}{\sin \omega} \int ds \sin \omega$$

$$\text{seu } \int dS \sin \omega \cos \omega = \sin \omega \int ds \sin \omega + \frac{ds}{d \omega} \sin \omega \cos \omega.$$

ii. Hac aequatione differentiata prodit
 $dS \sin \omega \cos \omega = 2 d \omega \sin \omega \cos \omega ds \sin \omega + ds \sin \omega$
 $+ \frac{ds}{d \omega} \sin \omega \cos \omega + 2 ds \sin \omega \cos \omega - ds \sin \omega$
ac facta divisione per $\sin \omega \cos \omega$ fit

$$dS = 2 d \omega ds \sin \omega + 2 ds \cos \omega + \frac{d^2 s}{d \omega^2} \sin \omega$$

Denuo ergo differentiatione instituta nanciscimur :

$$ddS = 2 d \omega ds \sin \omega + 2 dd s \cos \omega - 2 d \omega ds \sin \omega + \frac{d^3 s}{d \omega^2} \sin \omega + d ds \cos \omega$$

$$\text{ideoque } ddS = 3 dd s \cos \omega + \frac{d^3 s}{d \omega^2} \sin \omega$$

vbi quidem differentiale $d \omega$ pro constanti est sumtum.
Huic aequationi satisfieri statim liquet, sumendo
 $\frac{d ds}{d \omega^2} = 0$ quia tum quoque fit $\frac{dd s}{d \omega^2} = 0$; hinc autem
collig-

colligitur $s = a + b\omega$ ita ut arcus $A_m = s$ sit amplitudini proportionalis, quae est notissima circuli proprietas.

12. Quodsi porro radius osculi curuae in m statuatur $= r$, in M vero $= R$, quoniam tum fit $ds = r d\omega$ et $dS = 2R d\omega$, aequationem modo inventam facile ad radios curuaturae traducimus, vnde resultat

$$2dR = 3dr \cos\omega + \frac{d^2r}{d\omega} \sin\omega$$

vbi multo magis perspicuum est circulos satisfacere, cum sumto radio osculi constante conditio istius aequationis impleatur. Ulterius vero curuae $A_m M$ euoluta induci potest, cuius radius osculi pro puncto ex m nato si ponatur $= r'$, pro puncto autem ab M deriuato $= R'$, quia constat esse $dr = r' d\omega$ et $dR = 2R' d\omega$ prodit haec aequatio:

$$4R' = 3r' \cos\omega + \frac{d^2r'}{d\omega} \sin\omega.$$

Quaestio igitur nostra iam huc est perducta ut iudicetur, num huic aequationi per alios valores praeter $r' = 0$ et $R' = 0$ satisfieri queat.

13. Cum sit $ds = dt + \frac{t d\omega \cos\omega}{\sin\omega}$, erit radius osculi curuae in m quem posuimus

$$r = \frac{ds}{d\omega} = \frac{dt}{d\omega} + \frac{t \cos\omega}{\sin\omega},$$

et radius osculi in M

$$R = \frac{dt}{2d\omega} + \frac{T \cos\omega}{\sin\omega},$$

T_2

quibus

quibuscum normales ad curuam in m et M ductas et in C concurrentes comparemus. Quia vero est angulus $MTC = ATC = 90^\circ - \omega$, ob $MT = T$ erit

$$MC = \frac{T \cos \omega}{\sin \omega} = \frac{t}{\sin \omega} + \frac{dt}{d\omega} \cos \omega$$

in subsidium vocando relationem inter tangentes $mt = t$ et $MT = T$ supra inuentam. Tum vero hinc porro habetur :

$$CT = \frac{T}{\sin \omega} = \frac{t}{\sin \omega \cos \omega} + \frac{dt}{d\omega} ;$$

unde auferatur interuallum

$$Tm = t \tan \omega = \frac{t \sin \omega}{\cos \omega}, \text{ vt remaneat}$$

$$mC = \frac{t \cos \omega}{\sin \omega} + \frac{dt}{d\omega},$$

ex quo perspicuum est hanc rectam in C ipsi radio osculi in m aequari, ideoque punctum C reperiri in euoluta curuae quaesitae.

14. Cum normalis mC vtpote radius osculli euolutam curuae quaesitae in C tangat, normalis vero MC per idem punctum transeat, ea hic euolutam secabit, nisi euoluta in unicum punctum concentretur, vt euenit in circulo. Quare si praeter circulum aliae curuae nostrae quaestioni satisfaciant, earum euolutas ita comparatas esse oportet, vt si normalis mC euolutam tangat in C , normalis MC eandem hic fecit producta vero alibi tangat, sicque necesse est, omnes euolutae tangentes eandem simul alicubi intersecare, quod quomodo in omnibus tangentibus contingere possit, haud perspicitur, nisi forte:

forte spirales lineae miris spiris contortae, sint adhibendae. Summa autem difficultas huiusmodi mirabiles figuræ concipiendi earum impossibilitatem minime arguit, neque hinc concludere licet praeter circulos nullas alias lineas curuas quaestioni satisfacere posse.

15. Quanquam autem vix vlla patet via aequationes inuentas resoluendi, tamen ea, quae videatur simplicissima $Y = \frac{d^2 x}{d \omega^2} \sin. \omega$, pro qua est $x = \frac{y}{\sin. \omega}$ et

$$m t = t = \frac{d^2 x \sin. \omega}{d \omega^2} = \frac{dy}{d \omega} = \frac{y' \cos. \omega}{\sin. \omega}$$

vnde fit $d s = \frac{d^2 y}{d \omega^2} + y' d \omega$. haud leue suppeditat argumentum, quo praeter circulos omnes aliae figuræ excludi videntur. Si enim solutionem generali quaerentes statuamus:

$$\begin{aligned} y &= A - B \omega^2 + C \omega^4 - D \omega^6 + E \omega^8 - \text{etc.} \\ &\quad + F \omega^3 + G \omega^5 - H \omega^7 + I \omega^9 - \text{etc.} \end{aligned}$$

vt sit ob principium continuitatis:

$$\begin{aligned} Y &= A - 2^2 B \omega^2 + 2^4 C \omega^4 - 2^6 D \omega^6 + 2^8 E \omega^8 - \text{etc.} \\ &\quad + 2^3 F \omega^3 + 2^5 G \omega^5 - 2^7 H \omega^7 + 2^9 I \omega^9 - \text{etc.} \end{aligned}$$

evidens est, tam potestates pares, quam impares scorsim definiri posse.

16. Ponamus breuitatis gratia

$$\begin{aligned} \sin. \omega &= \omega - \alpha \omega^3 + \beta \omega^5 - \gamma \omega^7 + \delta \omega^9 - \text{etc.} \quad \text{vt fit} \\ \alpha &= \frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3}; \quad \beta = \frac{\alpha}{4 \cdot 5}; \quad \gamma = \frac{\beta}{6 \cdot 7}; \quad \delta = \frac{\gamma}{8 \cdot 9}; \quad \text{etc.} \end{aligned}$$

et pro potestatibus paribus, ob

$$\frac{dy}{d \omega} = -2B\omega + 4C\omega^3 - 6D\omega^5 + 8E\omega^7 - \text{etc.}$$

T 3

aequa-

$$\begin{aligned} \text{aequatio } \frac{d^2y}{d\omega^2} \sin. \omega - Y = 0 \text{ præbet hanc aequationem} \\ 0 = -4B\omega^2 + 8C\omega^4 - 12D\omega^6 + 16E\omega^8 - 20F\omega^{10} \\ + 4\alpha B - 8\alpha C + 12\alpha D - 16\alpha E \\ - 4\beta B + 8\beta C - 12\beta D \\ + 4\gamma B - 8\gamma C \\ - 4\delta B \end{aligned}$$

$$- A + 2^2 B - 2^4 C + 2^6 D - 2^8 E + 2^{10} F \text{ etc.}$$

vnde colligitur $A = 0$, tum vero per 4 diuidendo prodeunt hæc aequalitates:

$$(2^2 - 2) C = \alpha B$$

$$(2^4 - 3) D = 2\alpha C + \beta B$$

$$(2^6 - 4) E = 3\alpha D + 2\beta C + \gamma B$$

$$(2^8 - 5) F = 4\alpha E + 3\beta D + 2\gamma C + \delta B$$

etc.

17. Etsi hinc vix ullam legem progressionis concionam sperare licet, tamen præter expectationem euenit, vt sumto $B = \frac{a}{1 \cdot 2}$ sequentes eliciantur valores:

$$B = \frac{a}{1 \cdot 2}; C = \frac{a}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4}; D = \frac{a}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot 5 \cdot 6}; E = \frac{a}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot 5 \cdot 6 \cdot 7} \text{ etc.}$$

similique modo pro potestatibus imparibus reperitur:

$$\mathfrak{A} = b; \mathfrak{B} = \frac{b}{1 \cdot 2 \cdot 3}; \mathfrak{C} = \frac{b}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 5}; \mathfrak{D} = \frac{b}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7} \text{ etc.}$$

quæ series cum per sinus et cosinus sint summabiles, colligitur fore $y = a \cos. \omega - a + b \sin. \omega$; vnde concluditur

$$t = -\frac{a(1 - \cos. \omega)}{\sin. \omega} = -a \tan. \frac{1}{2}\omega \text{ et } \frac{ds}{d\omega} = r = -a,$$

ita vt curuae quæsitaæ radius osculi vbique sit eiusdem magnitudinis ideoque curua circulus.

PROBLEMATIS GEOMETRICI. 151

18. Cum autem haec lex progressionis ex calculo per quam operoso et molesto per inductionem sit conclusa, ne hinc concludendi generi saepenumero fallaci nimium confidere videar, idem alio adhuc modo facilius euinci potest. Statuatur enim

$$y = A + B \cos \omega + C \cos 3\omega + D \cos 5\omega + E \cos 7\omega + \text{etc.}$$

vbi quidem multipla paria omitto, vt quantitas $\frac{d^2y}{d\omega^2} \sin \omega$ tantum multipla similia anguli ω complestatur, qualia valor:

$$Y = A + B \cos 2\omega + C \cos 6\omega + D \cos 10\omega + E \cos 14\omega \text{ etc.}$$

continet. Cum igitur sit

$$\frac{d^2y}{d\omega^2} = -B \sin \omega - 3C \sin 3\omega - 5D \sin 5\omega - 7E \sin 7\omega - \text{etc.}$$

per $-2 \sin \omega$ multiplicando abit $Y - \frac{d^2y}{d\omega^2} \sin \omega = 0$ in

$$B - B \cos 2\omega - 3C \cos 4\omega - 5D \cos 6\omega - 7E \cos 8\omega - 9F \cos 10\omega \text{ etc.} = 0$$

$$+ 3C + 5D + 7E + 9F + 11G \\ + A + B + C + D$$

unde primo patet esse $B = -A$, tum vero $C = 0$, $D = 0$, $E = 0$, sequentesque litteras omnes euancescere; ita vt fit

$$y = A(1 - \cos \omega).$$

19. Simili modo si statuamus:

$$y = A + B \sin \omega + C \sin 3\omega + D \sin 5\omega + E \sin 7\omega + F \sin 9\omega \text{ etc.}$$

hincque

$$\frac{d^2y}{d\omega^2} = B \cos \omega + 3C \cos 3\omega + 5D \cos 5\omega + 7E \cos 7\omega \text{ etc.}$$

acquatio nostra induet hanc formam:

$$0 = B$$

$$\begin{matrix} \circ = B \sin. 2\omega + 3C \sin. 4\omega + 5D \sin. 6\omega + 7E \sin. 8\omega + 9F \sin. 10\omega + \text{etc.} \\ -3C \quad -5D \quad -7E \quad -9F \quad -11G \\ -A-B \qquad \qquad -C \qquad \qquad -D \end{matrix}$$

vbi fit $A = 0$, tum vero vt ante $C = 0$, $D = 0$, $E = 0$, $F = 0$ etc. ita vt his valoribus coniunctis habeatur

$$y = a(1 - \cos. \omega) + b \sin. \omega$$

quae est ipsa solutio iam ante inuenta.

2o. Haec autem solutio merito non satis generalis videtur, cum ex valoribus ipsius y multipla paria anguli ω praeter necessitatem reiecerimus; iis enim admissis si statuamus:

$$y = A + B \cos. \omega + C \cos. 2\omega + D \cos. 3\omega + E \cos. 4\omega + F \cos. 5\omega \text{ etc.}$$

vt sit

$$\frac{dy}{d\omega} = -B \sin. \omega - 2C \sin. 2\omega - 3D \sin. 3\omega - 4E \sin. 4\omega - 5F \sin. 5\omega - \text{etc.}$$

sequens resultat aequatio:

$$\begin{matrix} \circ = B + 2C \cos. \omega - B \cos. 2\omega - 2C \cos. 3\omega - 3D \cos. 4\omega - 4E \cos. 5\omega - 5F \cos. 6\omega \\ \quad \quad \quad + 3D \quad + 4E \quad + 5F \quad + 6G \quad + 7H \\ + A \quad \quad + B \quad \quad + C \quad \quad \quad + D \end{matrix}$$

vbi iterum est

$B = -A$; $C = 0$, $D = 0$, $E = 0$, $F = 0$, $G = 0$ etc. ita vt nunc quidem certum videatur, solutionem praecedentem latissime patere, neque praeter circulos illas alias curvas quaestioni satisfacere posse. Quod enim hic de cosinibus est ostensum, idem similiter de sinibus demonstratur.

21. Cum igitur superior inductio fit penitus confirmata, illae determinationes eo magis sunt notatu dignae quae huc redeunt, vt si fuerit:

$$\begin{aligned} 2^2 C &= 2C + \frac{B}{1, 2, 3} \\ 2^4 D &= 3D + \frac{2C}{1, 2, 3} + \frac{B}{1, 2, 3, 4} \\ 2^6 E &= 4E + \frac{3D}{1, 2, 3, 4} + \frac{2C}{1, 2, 3, 4, 5} + \frac{B}{1, 2, 3, 4, 5, 6} \\ 2^8 F &= 5F + \frac{4E}{1, 2, 3, 4} + \frac{3D}{1, 2, 3, 4, 5} + \frac{2C}{1, 2, 3, 4, 5, 6} + \frac{B}{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7} \\ &\text{etc.} \end{aligned}$$

tum istae quantitates ita determinentur, vt sit

$$B = \frac{a}{1, 2}; C = \frac{a}{1, \dots, 4}; D = \frac{a}{1, \dots, 6}; E = \frac{a}{1, \dots, 8} \text{ etc.}$$

qui valores, quemadmodum ex illis relationibus comode deriuentur, omnino accuratiorem disquisitionem mereri videntur.

22. Simili vero modo si ibi §. 15. statuatur:

$$y = A\omega - B\omega^3 + C\omega^5 - D\omega^7 + E\omega^9 - \text{etc.} \quad \text{vt sit}$$

$$\frac{dy}{d\omega} = A - 3B\omega^2 + 5C\omega^4 - 7D\omega^6 + 9E\omega^8 - \text{etc.}$$

obtinetur ista aequatio

$$\begin{aligned} 0 &= 2A\omega - 6B\omega^3 + 10C\omega^5 - 14D\omega^7 + 18E\omega^9 - \text{etc.} \\ &\quad - 2\alpha A + 6\alpha B - 10\alpha C + 14\alpha D \\ &\quad + 2\beta A - 6\beta B + 10\beta C \\ &\quad - 2\gamma A + 6\gamma B \\ &\quad + 2\delta A \\ &\quad - 2\alpha^2 A + 2^3 B - 2^5 C + 2^7 D - 2^9 E \text{ etc.} \end{aligned}$$

vnde nascuntur hae determinationes :

$$2^2 \mathfrak{B} = 3 \mathfrak{B} + \frac{\mathfrak{A}}{1.2.3}$$

$$2^4 \mathfrak{C} = 5 \mathfrak{C} + \frac{3 \mathfrak{B}}{1.2.3} + \frac{\mathfrak{A}}{1.2.3.5}$$

$$2^6 \mathfrak{D} = 7 \mathfrak{D} + \frac{5 \mathfrak{C}}{1.2.3} + \frac{3 \mathfrak{B}}{1.2.3.5} + \frac{\mathfrak{A}}{1.2.3.5.7}$$

$$2^8 \mathfrak{E} = 9 \mathfrak{E} + \frac{7 \mathfrak{D}}{1.2.3} + \frac{5 \mathfrak{C}}{1.2.3.5} + \frac{3 \mathfrak{B}}{1.2.3.5.7} + \frac{\mathfrak{A}}{1.2.3.5.7.9}$$

etc.

quae euolutae sequentes suppeditant valores :

$$\mathfrak{A} = b; \mathfrak{B} = \frac{b}{1.2.3}; \mathfrak{C} = \frac{b}{1.2.3.5}; \mathfrak{D} = \frac{b}{1.2.3.5.7}, \text{ etc.}$$

quae simplex progressionis lex nonnisi per multas ambages ex illis formulis deducitur, ideoque distinctior euolutio maxime desideratur.

23. Neque vero hoc argumentum satis validum videtur ad euincendum praeter circulum nullas alias lineas curuas quaestioni nostrae satisfacere. Cum enim aequationem $Y = \frac{z^d y}{d \omega} \sin. \omega$ ita resolui oporteat, vt Y fiat talis functio ipsius $z \omega$, qualis y est ipsius ω , resolutio hic adhibita naturam istius aequationis minime exhaustire videtur, propterea quod pro y eiusmodi seriem assumsimus, in qua nonnisi potestates ipsius ω , quarum exponentes sunt numeri integri positivi, occurrunt; dum fortasse etiam exponentes vel fracti vel negatiui, vel etiam irrationales atque adeo imaginarii locum habere possent; imaginariis scilicet se mutuo destruentibus. Quod num fieri possit statuamus:

$$y = A \omega^\alpha + B \omega^\beta + C \omega^\gamma \text{ etc.}$$

quorum

quorum exponentium primus α sit minimus. Erit
ergo

$$\frac{dy}{d\omega} = \alpha A \omega^\alpha - + 2 B \omega^{\alpha-1} \text{ etc.}$$

quae series per

$$2 \sin. \omega = 2 \omega - \frac{2}{1 \cdot 2 \cdot 3} \omega^3 + \frac{2}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 5} \omega^5 - \text{etc.}$$

multiplicata præbet hanc formam

$$2 \alpha A \omega^\alpha + 2 B \omega^{\alpha-1} \text{ etc.}$$

$$- \frac{2 \alpha A}{1 \cdot 2 \cdot 3} \omega^{\alpha-2} - \frac{2 B}{1 \cdot 2 \cdot 3} \omega^{\alpha-2} \text{ etc.}$$

$$+ \frac{2 \alpha A}{1 \cdot 3 \cdot 5} \omega^{\alpha-4} + \text{etc.}$$

ipfi $Y = 2^\alpha A \omega^\alpha + 2^\beta B \omega^\beta + 2^\gamma C \omega^\gamma$ etc. aequan-
dam. Necesse ergo est, ut infimae potestates vtrin-
que sint aequales, vnde fit $2^\alpha = 2^\beta$, quod realiter
duobus tantum modis fieri potest sumendo vel $\alpha = \beta$
vel $\alpha = -\beta$, ex quo series supra assumtae totum ne-
gotium confidere videntur.

24. Cum autem nullum sit dubium, quin
aequatio $2^\alpha = 2^\beta$ praeter has duas radices innume-
ras alias imaginarias complectatur, merito nascitur
suspicio, ex iis quoque solutiones utiles nasci posse.
Neque igitur abs re fore arbitror methodum indi-
casse, qua etiam radices imaginarias huius aequatio-
nis proxime saltem definire liceat. Cum ergo α sit
numerus imaginarius, eius forma certo est huiusmodi

$$\alpha = \mu + \nu V - 1,$$

vnde fit

$$2^\alpha = 2^\mu \cdot 2^{\nu V - 1} = 2^\mu (\cos(\nu \pi/2) + V - 1 \cdot \sin(\nu \pi/2)), \text{ cui}$$

$$2^\alpha = 2^\mu + 2^\nu V - 1$$

V α ita

ita aequale statui debet ut partes reales et imaginariae seorsim aequentur: hinc ergo sit

$$2\mu = 2^{\mu} \cos(\nu/2) \text{ et } 2\nu = 2^{\mu} \sin(\nu/2)$$

ideoque

$$4(\mu\mu + \nu\nu) = 2^{2\mu} \text{ et } \nu = \sqrt{2^{2\mu} - \mu\mu}.$$

Ponamus $\frac{\mu}{2^{\mu-1}} = \cos\Phi$, et oritur $\nu = 2^{\mu-1} \sin\Phi = \mu \tan\Phi$.

Cum igitur sit $\cos(\nu/2) = \frac{\mu}{2^{\mu-1}} = \cos\Phi$, sequitur fore $\nu/2 = 2n\pi \pm \Phi$, denotante $2n\pi$ multiplum quocunque totius circumferentiae. Quare habebetur $\mu/2 \cdot \tan\Phi = 2n\pi \pm \Phi$ et $\mu = \frac{2n\pi \pm \Phi}{2 \cdot \tan\Phi}$, qui valor cum illo ex formula $\mu = 2^{\mu-1} \cos\Phi$ oriundo conuenire debet. Hoc autem ob n numerum arbitrarium dummodo integrum inservit modis obtineri posse evidens est. Seilicet sumendo $n=1$ et ponendo $\mu = \frac{2\pi - \Phi}{2 \cdot \tan\Phi}$, approximationibus aliquot institutis colligitur angulus $\Phi = 61^\circ, 24', 24''$, hincque

$$\mu = 4,0980836 \text{ et } \nu = 7,51850, \text{ ita ut sit}$$

$$\alpha = \mu + \nu\sqrt{-1} = 4,0980836 \pm 7,51850\sqrt{-1}.$$

25. Inuentis ergo huiusmodi valoribus imaginariis pro α , ut sit $z^a = z\alpha$, talis forma pro y singi debet

$$y = A\omega^a - B\omega^{a+2} + C\omega^{a+4} - D\omega^{a+6} + \text{etc.}$$

unde fit

$$Y = 2\alpha A\omega^a - 2^3 \alpha B\omega^{a+2} + 2^5 \alpha C\omega^{a+4} - 2^7 \alpha D\omega^{a+6} + \text{etc.}$$

quae

quae series ipsi

$$\frac{d^2y}{d\omega^2} \sin.\omega = \frac{d^2y}{d\omega^2} (2\omega - \frac{\omega^3}{1 \cdot 2 \cdot 3} + \frac{\omega^5}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 5} - \text{etc.})$$

aequalis est statuenda, scilicet huic expressioni

$$2\alpha A\omega^\alpha - 2(\alpha+2)B\omega^{\alpha+2} + 2(\alpha+4)C\omega^{\alpha+4} - \text{etc.}$$

$$- \frac{2\alpha A}{1 \cdot 2 \cdot 3} + \frac{2(\alpha+2)B}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 5} + \frac{2\alpha A}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 5}$$

vnde sequentes determinationes colliguntur:

$$\omega^2 \alpha B = (\alpha+2)B + \frac{\alpha A}{1 \cdot 2 \cdot 3}$$

$$\omega^4 \alpha C = (\alpha+4)C + \frac{(\alpha+2)B}{1 \cdot 2 \cdot 3} + \frac{\alpha A}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 5}$$

$$\omega^6 \alpha D = (\alpha+6)D + \frac{(\alpha+4)C}{1 \cdot 2 \cdot 3} + \frac{(\alpha+2)B}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 5} + \frac{\alpha A}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7}$$

etc.

26. Hinc ergo sine dubio coefficientes B , C , D etc. definiere dicet, at ne vilum dubium superfit, an hoc modo pro y valores reales obtineri queant, notandum est binos valores idoneos pro y invenitos semper inter se coniungi posse. Hoc obferuato paramus ex valore $\alpha = \mu + \nu\sqrt{-1}$ prodiisse $y = P$, ex valore autem $\alpha = \mu - \nu\sqrt{-1}$ fieri $y = Q$, quae binae expressiones vtunque fuerint imaginariae certum est ex iis realem huiusmodi $y = mP + nQ$ conflari posse, idque duplii modo. Atque ex forma assumta quidem $\alpha = \mu + \nu\sqrt{-1}$ series pro y ita erunt comparatae:

$$y = \omega^\mu \cos.(\nu/\omega). (A + B\omega^2 + C\omega^4 + D\omega^6 + \text{etc.}) \text{ vel}$$

$$y = \omega^\mu \sin.(\nu/\omega). (\mathfrak{A} + \mathfrak{B}\omega^2 + \mathfrak{C}\omega^4 + \mathfrak{D}\omega^6 + \text{etc.})$$

quarum summa vel differentia itidem praebet valorem satisfacientem pro y . Euidens autem est hos valores minime in series secundum potestates simplices ipsius ω progredientes conuerti posse. Huiusmodi autem formae statim ab initio pro y fingi possunt; vbi cum in Y contineatur cof. ($\nu l_2 \omega$) notandum est esse:

$$\text{cof.}(\nu l_2 \omega) = \text{cof.}(\nu l \omega). \text{cof.}(\nu l_2) - \sin.(\nu l \omega). \sin.(\nu l_2).$$

27. Ne autem hunc calculum nimis molestum quo infinitae aliae problematis solutiones declarari videntur suscipiam idem ex relatione inter radios osculi euolutae curvae quae sitae facilius ostendi posse videtur. Cum enim §. 12. inuenerimus

$$4R' = 3r' \cos.\omega + \frac{d r'}{d \omega} \sin.\omega, \text{ si fingamus:}$$

$$r' = A\omega^n + B\omega^{n+2} + C\omega^{n+4} + \text{etc. vt fit}$$

$$R' = 2^n A\omega^n + 2^{n+2} B\omega^{n+2} + 2^{n+4} C\omega^{n+4} + \text{etc.}$$

pro potestate infima ω^n debet esse

$$4 \cdot 2^n A = 3A + nA \text{ seu } 4 \cdot 2^n = 3 + n = 2^{n+2}$$

cui conditioni dupli modo satisfit, altero $n = -2$, altero $n = -1$. Statuamus ergo

$$r' = \frac{A}{\omega} + B\omega + C\omega^3 + D\omega^5 + \text{etc. erit}$$

$$\frac{d r'}{d \omega} = \frac{-A}{\omega^2} + B + 3C\omega^2 + 5D\omega^4 + \text{etc.}$$

$$R' = \frac{A}{\omega} + 2B\omega + 8C\omega^3 + 32D\omega^5 + \text{etc.}$$

vnde

PROBLEMATIS GEOMETRICI. 159

vnde colligitur esse debere :

$$\frac{z^3 A}{\omega} + 8B\omega + 3zC\omega^3 + 128D\omega^5 + \text{etc.} =$$

$$3A + 3B + 3C + 3D$$

$$-\frac{z^3 A}{1...2} - \frac{z^3 B}{1...2} - \frac{z^3 C}{1...2}$$

$$+ \frac{z^3 A}{1....4} + \frac{z^3 B}{1....4}$$

$$- \frac{z^3 A}{1....6}$$

$$-A + B - 3C + 5D$$

$$+\frac{A}{1....3} - \frac{B}{1....3} - \frac{C}{1....3}$$

$$- \frac{A}{1....5} + \frac{B}{1....5}$$

$$+ \frac{A}{1....7}$$

hincque eiusmodi eruuntur valores, qui utique solutionem realem praebere videntur. Interim tamen desideratur adhuc methodus hoc problema perfectius resoluendi

CONSI-